

MEMO / 17 mai 2013

Sondajul UE privind persoanele LGBT realizat de FRA

Acest document este o scurtă prezentare generală a unora dintre rezultatele cercetării. Principalele rezultate, împreună cu graficele și opiniile relevante sunt incluse în „Raportul pe scurt”. Rezultatele complete ale cercetării sunt prezentate în „Raportul privind rezultatele principale”.

1. De ce și cum a fost efectuat sondajul UE privind persoanele LGBT?

FRA a efectuat un sondaj online vizând discriminarea și discursul de incitare la ură împotriva persoanelor LGBT dar și alte aspecte, în toate statele membre ale UE și în Croația, la cererea Comisiei Europene. Sondajul a constat în colectarea de date empirice la scară largă și a vizat persoanele, din toate statele membre ale UE și din Croația, cu vârsta de cel puțin 18 ani, care se consideră lesbiene, homosexuale, bisexuale sau transgen. Sondajul anonim a fost pus la dispoziție online în toate cele 23 de limbi oficiale ale UE (cu excepția limbii irlandeze), precum și în catalană, croată, luxemburgheză, rusă și turcă. FRA a conceput sondajul, care a fost efectuat, din aprilie până în iulie 2012 – în baza unui contract încheiat cu FRA în urma unei cereri de oferte – de către Gallup Europe în parteneriat cu ILGA-Europe ([International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association](#)). ILGA-Europe, organizația europeană umbrelă care reprezintă organizațiile LGBT din cadrul societății civile, a sprijinit acest exercițiu prin intermediul experților săi naționali.

Rezultatele reflectă experiențele unui număr de peste 93 000 de persoane care au completat chestionarul. Deși rezultatele nu pot fi considerate reprezentative pentru toate persoanele LGBT din UE, această cifră constituie un eșantion foarte numeros și este de departe, cea mai mare colecție de informații empirice de acest tip din Europa, până în prezent. Fiind cel mai amplu și mai cuprinzător sondaj al experiențelor raportate ale persoanelor LGBT din UE și Croația, acesta include o diversitate rezonabilă de opinii, comportamente și atitudini din cadrul grupurilor LGBT, ceea ce permite o analiză detaliată a datelor. Mai multe informații în acest sens pot fi găsite în [raportul tehnic](#).

2. Ce întrebări au fost adresate în cadrul sondajului?

Respondenților li s-au adresat întrebări cu privire la experiențele lor legate de discriminare, violență și hărțuire la locul de muncă, în educație, asistență medicală, servicii sociale, dar și în locurile publice, precum cafenele și restaurante, bănci și magazine. Întrebările au vizat drepturile garantate în temeiul legislației UE și al altor standarde internaționale. Respondenților care au dorit să își împărtășească experiențele li s-au solicitat informații suplimentare. În cadrul chestionarului, respondenții au fost, de asemenea, întrebați despre aspectele principale ale vieții lor zilnice, incluzând aprecierea lor cuprivire la atitudinile publice față de persoanele LGBT, vizibilitatea persoanelor LGBT în viața publică și reacțiile negative ale publicului general. Persoanelor transgen li s-au adresat de asemenea întrebări specifice privind accesul la asistență medicală specifică

persoanelor transgen și experiențele lor în legătură cu schimbarea indicatorului de gen în documentele oficiale.

În plus, sondajul a colectat un volum mare de date socio-demografice cum ar fi: studiile, situația profesională, relațiile și starea civilă, statutul parental și [venitul](#) respondenților.

3. Cât de frecventă este discriminarea pe motive de orientare sexuală sau identitate de gen?

Aproximativ jumătate din toți respondenții au afirmat că s-au simțit personal discriminați sau hărțuiți pe motive de orientare sexuală în anul anterior sondajului. Femeile lesbiene (55%), respondenții tineri (cu vârsta între 18 și 24 de ani) (57%) iar respondenții cu veniturile cele mai mici (52%) au fost cei mai predispuși să afirme că s-au simțit personal discriminați sau hărțuiți.

Unul din cinci dintre respondenții **încadrați în muncă și/sau aflați în căutarea unui loc de muncă** în anul anterior sondajului s-au simțit discriminați. În cazul respondenților transgen, această cifră a fost de unu din trei. În fiecare țară inclusă în sondaj, două treimi dintre respondenți au afirmat că au asistat la adresarea unor comentarii negative sau la un comportament negativ față de un coleg LGBT la locul de muncă.

O treime dintre respondenți au afirmat că s-au simțit personal discriminați din cauză că sunt LGBT în cel puțin unul dintre următoarele domenii: locuire, asistență medicală, educație, servicii sociale și acces la produse și servicii.

4. Cum au fost anii de școală pentru elevii LGBT?

Pe parcursul școlarizării, înainte de a împlini vârsta de 18 ani, 2 din 3 respondenți LGBT au ascuns sau au disimulat la școală faptul că sunt persoane LGBT. Cel puțin 60% dintre aceștia s-au confruntat personal cu comentarii negative sau comportament negativ la școală deoarece erau persoane LGBT, în timp ce peste 80% dintre toți respondenții din fiecare grup LGBT și din fiecare țară au asistat la comentarii negative sau comportament negativ deoarece un coleg de școală era perceput ca persoană LGBT. Două treimi au afirmat că aceste comentarii sau comportamente survineau frecvent sau întotdeauna în timpul anilor de școală. Două treimi au afirmat, de asemenea, că de multe ori sau întotdeauna au ascuns sau au disimulat la școală faptul că sunt persoane LGBT. Acest lucru este în special valabil în cazul bărbaților homosexuali și bisexuali.

5. Cât de frecvente sunt infracțiunile motivate de ură împotriva persoanelor LGBT?

În ultimii cinci ani, 26% dintre toți respondenții au fost agresați sau amenințați cu violența. Această cifră se ridică la 35% în rândul respondenților transgen. Dintre cei care s-au confruntat cu violența în ultimul an, 59% au afirmat că ultima agresiune sau amenințare cu violența a avut loc deoarece erau percepuți ca persoane LGBT. În anul anterior sondajului, un procent de 19% au fost victime ale hărțuirii, în opinia lor din cauză că erau percepuți ca persoane LGBT.

Incidentele au avut loc de cele mai multe ori în exterior, în locuri publice și au fost comise de mai multe persoane, de obicei de sex masculin, pe care victima nu le cunoștea. Totuși, 7% dintre cele mai recente incidente violente din ultimul an au fost comise de un membru al familiei victimei sau din aceeași gospodărie.

Aproximativ trei din 10 dintre toți respondenții transgen au afirmat că au fost victimele violenței sau amenințărilor cu violența de peste trei ori, în ultimul an.

6. Cum percep persoanele LGBT că sunt tratate de societate?

Egalitatea și respectul sunt valori fundamentale care au stat la baza fondării Uniunii Europene, însă, cu toate acestea, trei sferturi dintre toți respondenții LGBT au simțit că discriminarea bazată pe orientarea sexuală este larg răspândită în țara în care trăiesc. Alte exemple legate de ceea ce înseamnă a fi persoană LGBT includ:

- 48% sunt deschiși față de membrii familiei cu privire la faptul că sunt persoane LGBT, iar 28% nu sunt deschiși față de nicio persoană sau doar față de un număr mic de prieteni. Doar 21% recunosc acest lucru față de colegii de muncă sau de școală.
- Aproximativ jumătate dintre toți respondenții consideră că limbajul ofensator al politicienilor cu privire la persoanele LGBT este larg răspândit în țara lor de rezidență.
- Două treimi evită să se țină de mână în public cu un partener de același sex din teama de a fi agresați, amenințați sau hărțuiți din cauza acestui fapt. Cifra este de trei sferturi în rândul respondenților homosexuali și bisexuali bărbați.
- 50% dintre toți respondenții evită anumite locuri din teama de a fi agresați, amenințați sau hărțuiți, deoarece sunt persoane LGBT. Această situație este valabilă în special în transportul în comun, pe stradă sau în alte locuri publice și în clădirile publice.
- Dintre toate grupurile, respondenții transgen sunt cei mai predispuși să afirme că s-au simțit personal discriminați sau că s-au confruntat cu violența.

7. Ce se poate face pentru îmbunătățirea egalității și respectului pentru persoanele LGBT?

Legislația UE protejează împotriva discriminării pe motive de orientare sexuală în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, însă discriminarea persistă în acest domeniu. Pentru a o combate, UE ar putea utiliza mai multe instrumente juridice și politice cu scopul de a dezvolta **inițiative sistematice de combatere a discriminării** pe motive de orientare sexuală și identitate de gen. În egală măsură, statele membre ar trebui să utilizeze rezultatele sondajului pentru a dezvolta în continuare, a pune în aplicare și a monitoriza politicile relevante. Statele membre ale UE care au instituit planuri de acțiune specifice privind persoanele LGBT sau au integrat aceste aspecte în planurile naționale de acțiune privind drepturile omului pot utiliza datele specifice pentru fiecare țară pentru a contura pe mai departe acțiunile lor.

Protecția egală împotriva discriminării în toate statele membre ale UE s-ar îmbunătăți în mod semnificativ dacă **măsurile împotriva discriminării ar fi extinse în afara ocupării forței de muncă**. Directiva orizontală propusă de UE ar extinde aplicarea principiului tratamentului egal pentru a cuprinde și aspecte ca: religia, convingerile, diza, vârsta și orientarea sexuală.

În ceea ce privește contextul școlar, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a crea un **mediu școlar sigur pentru persoanele LGBT, care să vină în sprijinul acestora** și în care să nu existe intimidare și excluziune. Printre măsuri se numără creșterea gradului de conștientizare în rândul cadrelor didactice și elevilor a importanței încurajării respectului și înțelegerii precum și a învățării modalităților adecvate de abordare a aspectelor LGBT în sala de clasă, de exemplu prin asigurarea faptului că informațiile obiective despre orientarea sexuală, identitatea de gen și exprimarea genului fac parte din programa școlară și din formarea cadrelor didactice. Guvernele și școlile ar trebui, de asemenea, să instituie și să promoveze politici împotriva intimidării homofobe și transfobe.

Potrivit rezultatelor sondajului, de multe ori persoanele LGBT nu raportează situațiile de discriminare, deoarece consideră că nu se va schimba nimic (60% dintre respondenți) sau nu știu cum sau unde să raporteze incidentele în cauză (30%). Aproximativ jumătate dintre respondenți nu au raportat incidentele care au implicat infracțiuni motivate de ură deoarece au considerat că poliția nu va face nimic. Aceste patternuri reies și din [activitatea FRA în legătură cu alte grupuri](#) (precum minoritățile și migrantii). Legislația națională și cea a UE ar trebui să protejeze împotriva discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură de natură homofobă și transfobă. Ar trebui promovate cunoașterea drepturilor și mijloacele de raportare a discriminării și violenței motivate de ură. Statele membre ar trebui, de asemenea, să **combată raportarea insuficientă** prin sprijinirea organismelor de promovare a egalității și a altor mecanisme naționale de depunere a plângerilor în vederea creșterii gradului de conștientizare cu privire la discriminare și la ceea ce pot face persoanele LGBT în acest sens. Statele membre ar trebui, de asemenea, să formeze organele de aplicare a legii cu privire la modul în care trebuie să răspundă adecvat la problematica LGBT sau să încurajeze organizațiile societății civile să raporteze în numele victimelor. Datele privind infracțiunile motivate de ură, inclusiv motivele din spatele infracțiunilor ar trebui, de asemenea, să fie raportate, pentru a ajuta statele membre să ia măsurile adecvate. UE și statele membre ar trebui, de asemenea, să abordeze în mod specific și să **impună prin lege pedepse pentru discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură**.

8. Alte activități ale FRA cu privire la drepturile persoanelor LGBT

FRA și-a început activitatea cu privire la drepturile fundamentale ale persoanelor LGBT în 2007, în urma unei solicitări din partea Parlamentului European de a investiga discriminarea persoanelor LGBT și homofobia în UE.

- În 2008, FRA a prezentat un raport privind [situația juridică a persoanelor LGBT](#) în UE. Acesta a fost [actualizat în 2010](#).
- Un raport din 2009 a analizat [situația socială a persoanelor LGBT](#) în UE.
- În 2011, a fost publicat un [rezumat al constatărilor socio-juridice](#), inclusiv o analiză a tendințelor, provocărilor și a bunelor practici, care a indicat diferențele de la nivelul UE în termeni de protecție împotriva discriminării persoanelor LGBT.
- În prezent, agenția [intervievează autoritățile publice și cadrele didactice, organele de aplicare a legii și personalul care asigură asistență medicală, în legătură cu drepturile fundamentale ale persoanelor LGBT](#), cu accent pe aspecte ca: ocuparea forței de muncă, educație, sănătate, aplicarea legii și politici publice.

Rezultatele sunt [vizualizate online](#) și sunt conținute în două rapoarte disponibile pe site-ul FRA: [EU LGBT Survey results: at a glance](#) (*Rezultatele sondajului UE privind persoanele LGBT: pe scurt*) [Technical report](#) (*Raport tehnic*)

Activitatea FRA privind drepturile persoanelor LGBT și publicațiile aferente pot fi găsite la adresa: <http://fra.europa.eu/en/theme/lgbt>

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să contactați biroul de presă al FRA:

E-mail: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 58030-858